

Nesen ūdeņus sašūpoja ziņa par kādu Stradiņa slimnīcas pacientu, kura ieradusies slimnīcā ar ātrajiem un pavadījusi tur nepilnu dienu, bet pēc tam savā pastkastītē saņēmusi rēķinu par vairāk nekā 2000 eiro. Kas tev jāzina, lai neiedzīvotos milzu izmaksās?

♥ Arta Lāce

Cik jāmaksā par nepilnu dienu slimnīcā?

Skaidro:

JANITA VEINBERGA

• Komunikācijas daļas vadītāja P. Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā.

ILGA NAMNIECE

• Preses sekretāre Rīgas Austrumu klīniskajā universitātes slimnīcā.

– Vai tiešām tagad, pirms izsaukt neatliekamo palīdzību, lai dotos uz slimnīcu, piecreiz jāpārdomā – ja nu rēķins sanāk simtos un tūkstošos mērāms?

Janita Veinberga: – Ja nepieciešama neatliekamā medicīniskā palīdzība, par izmaksām nebūtu jāraizējas. Konkrētajā gadījumā paciente no Stradiņa slimnīcas Neatliekamās medicīnas centra tika ievietota slimnīcas diennakts nodaļā. Tā ir būtiska nianse – nav tā, ka tik lielu rēķinu var dabūt pēc ārstēšanās neatliekamās palīdzības nodaļā! Protams, pacients nav arī gūsteknis – ar varu nevienu neturam, taču, ja ir veikti izmeklējumi un neatliekamās nodaļas ārsti atzinuši, ka nepieciešams palikt slimnīcā, tikai vēl nav piešķirts ārstējošais ārsts un pacientu nav arī apskatījis nodaļas ārsts, tad šādā situācijā, pametot slimnīcu pirmajā dienā, rēķins patiešām

ir krietni lielāks, jo ir jāmaksā par visiem sniegtajiem pakalpojumiem saskaņā ar slimnīcas maksas pakalpojumu cenrādi.

Nacionālais veselības dienests nesedz izmaksas par stacionāru ārstēšanu, ja slimnīcas nodaļā esi uzturējies tikai vienu dienu – izņemot gadījumus, kad saņemta dzemdību palīdzība vai esi pārvesta uz citu slimnīcu, vai ja pacients nomiris. Pārējos gadījumos slimnīca ir tiesīga pieprasīt samaksu par pirmajā dienā sniegtajiem stacionāra pakalpojumiem.

Arī tad, ja uz slimnīcu atbrauci pati, bet nav vajadzīga steidzama medicīna iejaukšanās – nav ne traumas, ne akūtas slimības vai hroniskas slimības saasināšanās –, par konsultācijām un izmeklējumiem būs jāmaksā atbilstoši slimnīcas maksas cenrādim. Tāpat – ja nepieciešamā palīdzība nepārsniedz ģimenes ārsta kompetenci.

1. piemērs

Ātrie uz slimnīcas neatliekamās palīdzības centru tevi atved ar aizdomām par infarktu. Tur tev veic elektrokardiogrammu, nosaka pilnu asinsainu, bioķīmiskos rādītājus. Vadoties pēc apskates un pirmo izmeklējumu rezultātiem, dežurējošais kardiologs nozīmē ehokardiogrāfiju, neatliekamu koronāro angiogrāfiju un stacionāri tev kardiologijas nodaļā.

• **Ja pretēji ārsta norādījumiem pati atteikies no ārstēšanas un izdomāsi doties prom pirmajā dienā pēc uzņemšanas slimnīcā,** tev būs jānorēķinās saskaņā ar maksas cenrādi: 11,19 eiro par kardiogrammu + 40,59 eiro par ehokardiogrāfiju + 1931,32 eiro par neatliekamo angiogrāfiju + 30 eiro par ārsta rezidenta vai 50 eiro par sertificēta speciālista

konsultāciju + 41,67 eiro par kovidu testu + 140 eiro par gultas dienu. Un vēl jāpieskata maksa par analizēm, kur katrs rādītājs svārstās cenā no viena līdz 20 eiro. **Kopējā summa pārsniedz 2000 eiro.** Jāpiebilst, ka maksa par ārstu konsultācijām rēķinā tiek iekļauta, ja tiek pieaicināts vēl kāds speciālists no citas nodaļas vai konsultējies ar konkrētu ārstu pēc savas izvēles. Ja tevi apskata ārsts no nodaļas, kurā esi stacionēta, tad tas ir jau iekļauts 140 eiro maksā par gultas dienu. Viena diena intensīvās terapijas nodaļā izmaksā 363,88 eiro.

- **Ja tevi izrakstītu no slimnīcas nodaļas pēc pirmās dienas,** tad būtu jāmaksā tikai valstī noteiktais pacienta līdzmaksājums – 10 eiro par gultas dienu un par veiktajiem izmeklējumiem.

- **Ja dodies prom pirms ārsta rekomendētas izrakstī-**

Nepieciešamos izmeklējumus un speciālistu konsultācijas nosaka ārsts, nevis tu pati.

šānās nākamajā vai kādā citā dienā, tad ar parakstu jāapliecina, ka uzņemies pilnu atbildību par savu veselību, un jāmaksā valstī noteiktais pacienta līdzmaksājums.

- **Ja pēc pārbaudēm tiek konstatēts, ka nav vajadzības palikt slimnīcā, bet sniegtā palīdzība pārsniedz primārās aprūpes mediķu kompetenci,** tevi izrakstīs ambulatorai ārstēšanai ģimenes ārsta uzraudzībā, un, ja vien neesi kādā no atbrīvotajām grupām, valsts noteiktie līdzmaksājumi ir 4 eiro par ārsta konsultāciju, 2–35 eiro par diagnostiskiem izmeklējumiem, kā arī saskaņā ar maksas pakalpojumu cenrādi 2,55 eiro par asins parauga ņemšanu. Bērniem un grūtniecēm asins parauga ņemšana ir bez maksas.

2. piemērs

Tev jau trešo dienu sāp kakls, moka iesnas un ir 37,5 grādu temperatūra. Principā šādi simptomi ir ģimenes ārsta kompetencē, bet tu izdomā pati braukt uz slimnīcu. Tur tevi konsultēs otorinolaringologs, nozīmēs ārstēšanu, bet skaidrs, ka veselības stāvoklis neprasa palikšanu slimnīcā, un tev ieteiks ārstēšanos turpināt ģimenes ārsta uzraudzībā. Lūk, šādā gadījumā, visticamāk, būs jāmaksā 30 eiro par ārsta rezidenta vai 50 eiro par sertificēta speciālista konsultāciju.

3. piemērs

Tu pati, bez ārsta nosūtījuma, vērsies slimnīcas neatliekamās palīdzības centrā ar sūdzībām par stiprām vēdersāpēm. Dakteris nozīmē ultrasonogrāfiju vēdera dobumam, analīzes un zāles vēnā. Pēc 8 stundām stāvoklis uzlabojas, diagnoze noskaidrota, tālāka ārstēšana slimnīcā nav nepieciešama un tevi ar rekomendācijām un nozīmētu terapiju izraksta ambulatorai ārstēšanai ģimenes ārsta uzraudzībā. Šajā gadījumā izrakstoties tev būs jāmaksā pacienta līdzmaksājums 4 eiro par daktera konsultāciju, tikpat par ultrasonogrāfiju un 2,55 eiro par asins ņemšanu ar slēgtu stobriņu. Jo stipras vēdersāpes ir objektīvs iemesls, lai dotos uz slimnīcu un izmeklētos. Turklāt izrādījās, ka bija arī akūta vajadzība pēc ārstēšanas. Ja esi atbrīvota no pacienta līdzmaksājuma, piemēram, tev ir 1. vai 2. grupas invaliditāte, jāmaksā būs tikai par asins ņemšanu.

– Kas sagaida tos, kuri ierodas slimnīcā ar mērķi ātrāk tikt pie valsts apmaksātiem izmeklējumiem vai speciālistu konsultācijām, uz kurām poliklinikā jāgaida garās rindās? Sūtāt mājās?

Ilga Namniece: – Ārsts apskata šā vai tā, bet neatliekamā palīdzība tomēr ir paredzēta pacientiem, kas ►►

patiešām ir kritiskā stāvoklī. Jā, mēdz gadīties, ka cilvēki ielaiž kaites, un tad nekas cits neatliek, kā doties uz uzņemšanas nodaļu, bet tieši tāpēc būtu laikus jāiet pie ģimenes ārsta un jālūdz nosūtījums pie speciālista vai uz izmeklējumiem.

Ja bez neatliekamas vajadzības brauc uz slimnīcu, jārēķinās, ka var nākties gaidīt ļoti garā rindā, jo pirmām kārtām ārsts apskata un izmeklē cilvēkus, kuriem ir dzīvībai un veselībai bīstamas problēmas. Otrkārt, to, kādi izmeklējumi un kādu speciālistu konsultācijas nepieciešamas, nosaka ārsts, nevis pacients, tāpēc ilgā gaidīšana, pilnīgi iespējams, būs bijusi velta – neatliekamās medicīniskās palīdzības ārsts vienlīdz sūtīs pie ģimenes ārsta. Un, treškārt, ja nav pamata ievietot pacientu slimnīcā, arī tad par saņemtajiem pakalpojumiem neatliekamās palīdzības nodaļā būs jāmaksā pašai.

Janīta Veinberga: – Ja pacients pats pieprasa veikt kādu izmeklējumu Neatliekamās medicīnas centrā, tas noteikti būs maksas pakalpojums. Ārsts koncentrēsies uz objektīviem iemesliem un akūtām sūdzībām. Centrā pacientu plūsma ir liela – vidēji 150 cilvēku diennakti, bet reizēm skaits pārsniedz pat 180.

Mēģinot apiet rindu, tiek atņemta vieta kādam, kam tā patiešām vajadzīga. Bet tādi pacienti diemžēl ir joprojām – piecus gadus neiet pie ģimenes ārsta, brīvdienās aizkrīt auss, brauc uz slimnīcu, 8–9 stundas pavada uz neērta krēsla un dusmojas, ka tik ilgi jāgaida. Profesors izskalo ausi, un tad pacients ir sašutis, ka jāmaksā vairāki desmiti eiro... Grēkot mēdz arī ģimenes ārsti, kas mudina: «Aizbrauciet tomēr uz slimnīcu – lai drošāk!»

– Ja cilvēks nespēj par slimnīcas pakalpojumiem samaksāt uzreiz pēc izrakstīšanās...

Janīta Veinberga: – Stradiņa slimnīcā mēs dodam divas nedēļas laika. Ja, izrakstoties no

slimnīcas, nav iespēju samaksāt visu rēķinu uzreiz vai tiklīdz saproti, ka tiešām nevari samaksāt to pilnībā, mēs varam noslēgt vienošanos par maksājumu grafiku. Par laikā nenomaksātu rēķinu slimnīca trīs reizes atgādina ar izziņas palīdzību. Ja arī tad nesamaksā, informējam, ka dati par parādu tiks nodoti kredītinformācijas birojam. Vienošanos par maksājuma grafiku var sagatavot nodaļā, kurā esi ārstējies, vai Klientu informācijas un apkalpošanas daļā –2. korpusa 1. stāvā. Tālrunis – 67069579.

Ilgā Namniece: – Arī mēs, Austrumu slimnīcā, piedāvājam iespēju noslēgt vienošanos ar slimnīcu par rēķina apmaksas termiņa pagarināšanu un maksāšanu pa daļām. To var izdarīt, sazinoties ar slimnīcas Statistikas nodaļu pa tālruniem 26369220, 28669873 vai rakstot uz e-pasta adresi Tatjana.Sausina@aslimnica.lv.

– Kā patlaban tiek risināta situācija, kad pacients uz slimnīcu atvests rīta pusē, bet pēc pārbaudēm tikai vēl vakarā vai naktī kļūst skaidrs, ka slimnīcā tomēr nav jāpaliek, taču pēdējais autobuss uz mājām jau aizgājis?

Janīta Veinberga: – Ideālā gadījumā pacientam atbrauc pakalpojumi, ar kuriem sazinās viņš pats vai personāls. Var izmantot arī taksometra pakalpojumus. Nereti mēs palīdzam veikt pasūtījumu un pārliecināmies, ka pacients taksi sagaida.

Ja tas ir vecāka gadagājuma cilvēks, kas apgalvo, ka tiks mājās pats, bet personālam par to rodas šaubas, meklējam iespēju cilvēku izguldīt, varbūt var ierādīt vietu kādā observācijas telpā. Tādu gadījumā nav daudz, jo parasti, lai gan negribīgi, tiek panākta vienošanās ar tuviniekiem. Jāpiebilst arī, ka mums nav tiesību aizturēt pacientu, ja viņš nolēmis doties prom no slimnīcas. Ja redzam, ka cilvēks nav īsti spējīgs par sevi rūpēties, bet par visām varētēm grib doties it kā uz mājām,

Arī ļoti svarīgi Nepārmaksā!

EVIJA ŠTĀLBERGA, Nacionālā veselības dienesta Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja:

– Ja par valsts finansētajiem ambulatorajiem un stacionārajiem medicīnas pakalpojumiem pacienta līdzmaksājumus kalendārā gada ietvaros esi iztērējusi 570 eiro, vari saņemt atbrīvojumu no turpmākas valstī noteikto līdzmaksājumu veikšanas šajā gadā. Tas gan attiecas tikai uz valsts līdzfinansētajiem, nevis privātajiem pakalpojumiem. Turklāt vienā stacionēšanas reizē pacienta līdzmaksājums par slimnīcu nedrīkst pārsniegt 355 eiro – izņemot, ja norēķinies pēc maksas cenrāža.

→ Lai saņemtu atbrīvojumu, vērsies kādā no Nacionālā veselības dienesta teritoriālajām nodaļām ar iesniegumu un uzrādi maksājumu dokumentu oriģinālus – kases čekus, stingrās uzskaites kvītis, izdrukas no internetbankas ar bankas apliecinātu zīmogu. Svarīgi, lai dokumentos būtu norādīts tavš vārds, uzvārds, personas kods, ārstniecības iestāde un informācija, ka šis ir līdzmaksājums. Ja rēķinu esi maksājusi internetbankā, maksājuma uzdevumā jābūt norādītam

tā mērķim, rēķina numuram un piebildei par līdzmaksājumu.

→ Aprēķinot pacienta līdzmaksājumu kopumu, netiek ņemti vērā maksājumi par operācijām (ne vairāk kā 31 eiro vienā stacionēšanas reizē) un par maksas pakalpojumiem iztērētās summas. Bet – tiek ņemti vērā arī apdrošinātāja segtie pacienta līdzmaksājumi.

Pēc dokumentu pārbaudes Nacionālā veselības dienesta nodaļa izsniegs izziņu par atbrīvojumu no pacienta līdzmaksājumu veikšanas līdz kalendārā gada beigām. To uzrādi, saņemot valsts apmaksātus izmeklējumus un ārstu konsultācijas.

→ Ja esi samaksājusi vairāk nekā 570 eiro, ar dienesta izsniegto izziņu vari vērsties pēdējā ārstniecības iestādē vai iestādēs, kur sanāca pacienta līdzmaksājuma pārākums, un lūgt starpību atdot atpakaļ.

→ Sīkāku informāciju par šādas izziņas noformēšanu un izmantošanu uzzināsi, zvanot uz dienesta informatīvo tālruni 80001234 vai rakstot e-pastu uz adresi nvd@vmnvd.gov.

izmantojam miļas viltības, lai viņu aizkavētu, līdz sazināties ar tuviniekiem vai iesaistām sociālo dienestu.

Ārkārtas situācijā, ja tuvinieki atskāšs braukt pakalpojumu vai apgalvo, ka viņiem nav resursu, var izmantot slimnīcas transportu, lai nogādātu pacientu mājās, bet tā nekādā gadījumā nav ikdienas prakse – tie tiešām ir izņēmuma gadījumi.

Ilgā Namniece: – Pandēmijas laikā valsts bija piešķirusi slimnīcai līdzekļus, lai varam nogādāt

mājās kovida pacientus. Tagad šīs iespējas vairs nav. Slimnīca domā par izmitināšanas iespējām, bet mūs ierobežo telpu trūkums. Laba sadarbība izveidojusies ar pašvaldību sociālajiem dienestiem, kas atbrauc pēc vientuļajiem pacientiem. Ja tiešām nav tuvinieku un ārā melna nakts, kad sabiedriskais transports vairs nekursē, naudas taksim vai viesnīcai arī nav, tad ārā nedzenam – ļaujām neatliekamās palīdzības klīnikā palikt līdz rītam. ♥